

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
և Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

**«ԲԵԿՈՆ ՊՐՈԴՈՒԿՏ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

31 դեկտեմբերի 2022թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Բեկոն Պրոդուկտ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության բաժնետիրոջը.

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Բեկոն Պրոդուկտ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

MELIKYANS & CO

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Ընկերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության

MELIKYANS & CO

ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Ռոբերտ Մելիքյան

Տնօրեն-բաժնետեր

Առաջադրանքի պատասխանատու

18 սեպտեմբեր 2023թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	4	888,910	855,105
		<u>888,910</u>	<u>855,105</u>
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	5	622,134	742,232
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	18	25,702	27,856
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	6	2,013,718	1,760,010
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	7	70,182	45,181
		<u>2,731,736</u>	<u>2,575,279</u>
Ընդամենը ակտիվներ		<u>3,620,646</u>	<u>3,430,384</u>
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
<i>Կապիտալ և պահուստներ</i>			
Կանոնադրական կապիտալ	8	550,000	550,000
Կուտակված շահույթ		36,303	(351,662)
		<u>586,303</u>	<u>198,338</u>
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ		5,582	8,158
Վարկեր և փոխառություններ	9	691,212	750,998
		<u>696,794</u>	<u>759,156</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	10	1,701,295	1,815,219
Վարկեր և փոխառություններ	9	636,254	657,671
		<u>2,337,549</u>	<u>2,472,890</u>
		<u>3,034,343</u>	<u>3,232,046</u>
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		<u>3,620,646</u>	<u>3,430,384</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 18 սեպտեմբեր 2023թ.

Տնօրեն

Դավիթ Մարգարյան

Գլխավոր հաշվապահ

Նարինե Հարությունյան

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը կազմող 10-ից մինչև 35-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2022թ.	2021թ.
Հասույթ	11	5,618,870	4,603,088
Ինքնարժեք	12	(4,950,727)	(4,365,431)
Համախառն շահույթ		668,143	237,657
Այլ եկամուտ	13	8,969	19,988
Ակտիվների վերաբերող շնորհներից եկամուտներ		2,576	2,576
Իրացման ծախսեր	14	(203,422)	(134,475)
Վարչական ծախսեր	15	(206,248)	(161,249)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ/(վնաս)		270,018	(35,503)
Զուտ ֆինանսական ծախսեր	16	(60,132)	(94,082)
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ/(վնաս)	17	(39,002)	55,029
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկերը		170,884	(74,556)
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում/(ծախս)	18	(69,894)	6,662
Տարվա շահույթ/(վնաս)		100,990	(67,894)
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>			
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հեքսագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով զուտ օգուտ		293,060	347,738
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		293,060	347,738
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		394,050	279,844

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը կազմող 10-ից մինչև 35-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Փոխառությունների իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը
2021թ. Հունվարի 1-ի դրությամբ	450,000	-	(631,506)	(181,506)
Տարվա վնաս	-	-	(67,894)	(67,894)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով զուտ օգուտ	-	347,738	-	347,738
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	347,738	(67,894)	279,844
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	100,000	-	-	100,000
Ընդամենը գործարքներ կապակցված կողմերի հետ	100,000	-	-	100,000
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	550,000	347,738	(699,400)	198,338
Նախորդ տարիների սխալների ուղղում	-	-	(6,085)	(6,085)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	550,000	347,738	(705,485)	192,253
Տարվա շահույթ	-	-	100,990	100,990
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով զուտ օգուտ	-	293,060	-	293,060
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	293,060	100,990	394,050
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	550,000	640,798	(604,495)	586,303

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը կազմող 10-ից մինչև 35-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա շահույթ/(վնաս)	100,990	(67,894)
Ճշգրտումներ՝		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	234,337	209,842
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	69,894	(6,662)
Ֆինանսական ծախս	60,132	94,082
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	(2,576)	(2,576)
Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկում	1,685	172,998
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ)/վնաս	39,002	(55,029)
<i>Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները</i>	<u>503,464</u>	<u>344,761</u>
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(344,167)	(348,090)
Պաշարների փոփոխություն	120,098	(265,596)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	(115,064)	271,827
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ</i>	<u>164,331</u>	<u>2,902</u>
Վճարված տոկոսներ	(60,132)	(94,082)
Վճարված շահութահարկ	(67,740)	(21,194)
<i>Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>36,459</u>	<u>(112,374)</u>
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(271,393)	(114,550)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	3,251	4,446
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>(268,142)</u>	<u>(110,104)</u>
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	-	100,000
Վարկերից և փոխառությունների գծով մուտքեր	2,006,711	1,886,268
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(1,722,299)	(1,726,675)
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>284,412</u>	<u>259,593</u>
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աճ	52,729	37,115
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(27,728)	(5,848)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	45,181	13,914
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	<u>7,26</u>	<u>45,181</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը կազմող 10-ից մինչև 35-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Բեկոն Պրոդուկտ» ընկերությունը հիմնադրվել է 1995թ.-ին: Գործունեությունը սկսելով փոքր արտադրամասում՝ ընկերությունն այժմ շուկայի մասնաբեք արտադրող առաջատար և խոշոր ընկերություններից մեկն է:

Ընկերությունը գործունեությունը ծավալում է ժամանակակից, միջազգային ստանդարտներին համապատասխան մասնաշենքում: Աշխատակիցների քանակը գերազանցում է 200-ը:

Ընկերությունը գործում է ISO 22000 ստանդարտին համապատասխան. արտադրական պրոցեսն իրականացվում է բարձրակարգ սարքավորումներով, արդյունաբերական արտադրության ճշգրտությամբ և գերազանց սանիտարահիգիենիկ պայմաններում: Նոր սարքավորումների ձեռքբերմանը և նոր տեխնոլոգիաների ներդրմանը զուգահեռ ներգրավվում են նաև համապատասխան մասնագետներ արտերկրից, որի արդյունքում ստացվում է բարձրորակ արտադրանք՝ հետաքրքիր և ժամանակակից փաթեթավորմամբ:

Արտադրանք

Բեկոն Պրոդուկտը արտադրում է ավելի քան 250 անուն ապրանքատեսակ՝ ավանդական, սլավոնական, իտալական, իսպանական, գերմանական: Բացառիկ է մասնաբեքի՝ հայկական չրերով տեսականին:

Ընկերության ապրանքատեսականին ներկայացված է ՀՀ բոլոր սուպերմարկետներում, խանութներում: Ընկերությունը համագործակցում է նաև ՀՀ լավագույն ռեստորանների և սրճարանների հետ:

Արտահանում

Բեկոն Պրոդուկտի արտադրանքը արտահանվում է Ռուսաստան, Վրաստան և Արաբական Միացյալ Էմիրություններ: Ընկերության գլխավոր նպատակներից է իրացման, այդ թվում արտահանման ծավալների ընդլայնումը:

2022 թվականի ընթացքում Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 341 աշխատակից (2021 թվականի ընթացքում՝ 311 աշխատակից):

Գործարար միջավայր

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

2022 թվականը լի էր բազմաթիվ իրադարձություններով, մասնավորապես՝ ռուս-ուկրաինական պատերազմ, ՀՀ դրամի արժևորում, ակտիվություն ՀՀ անշարժ գույքի շուկայում, առևտրի, ծառայությունների, արտահանման և ներմուծման ծավալների ավելացում, որոնց արդյունքում Հայաստանն ամփոփեց երկնիշ տնտեսական աճով: Էական աճ գրանցվեց նաև զբոսաշրջության ոլորտում:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

2.2 Չափման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար օգտագործվող բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք ուժի մեջ են մտել 2022թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Նշված նոր և վերանայված ստանդարտների և մեկնաբանությունների փոփոխությունները և ազդեցությունը, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից բացահայտված են ստորև:

- ՀՀՄՍ 1 (Փոփոխություններ) «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» - պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ

2020թ. հունվար ամսին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակել է ՀՀՄՍ 1-ի «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» փոփոխությունները, որոնք հստակեցնում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում պարտավորությունները ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու համար կիրառվող չափանիշները: Փոփոխությունները նախատեսված են պարտավորությունների դասակարգման հանդեպ ավելի ընդհանուր մոտեցում տրամադրելու համար՝ հիմք ընդունելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա պայմանագրային պայմանները:

Այս փոփոխությունները պարզաբանում են, որ ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգումը հիմնվում է այն հանգամանքի վրա, թե արդյոք Ընկերությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ իրավունք ունի՝ հետաձգելու պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով: Փոփոխությունները նաև պարզաբանում են, որ «մարել» եզրույթը ներառում է կանխիկի, ապրանքների, ծառայությունների կամ սեփական կապիտալի գործիքների փոխանցումը, եթե սեփական կապիտալի գործիքները փոխանցելու պարտավորությունը չի առաջանում փոխարկման հատկանիշից, որը բաղադրյալ ֆինանսական գործիքի պարտավորության բաղադրիչից առանձին է դասակարգված որպես սեփական կապիտալի գործիք:

Քանի որ այս փոփոխությունները գոյություն ունեցող պահանջները պարզաբանում, բայց չեն փոխում, չի ակնկալվում, որ դրանք նշանակալի ազդեցություն կունենան Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Այս փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Թույլատրվում է ժամկետից շուտ կիրառումը:

- ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություններ»

Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդը՝ (ՀՀՄՍԽ) թողարկեց «Վարձակալության պարտավորությունը վաճառքի և հետադարձ վարձակալության դեպքում (փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16)» որը հստակեցնում է թե ինչպես վաճառող-վարձակալը հետագայում չափում է վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքները, որոնք բավարարում են ՖՀՄՍ 15 պահանջները՝ հաշվառելով որպես ակտիվի վաճառք:

«Վարձակալության պարտավորությունը վաճառքի և հետադարձ վարձակալության դեպքում (փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16)» պահանջում է վաճառող-վարձակալին վարձակալության պարտավորությունը, որը առաջանում է հետադարձ վարձակալության դեպքում, հետագայում այնպես չափել, որ այն չճանաչի օգտագործման իրավունքով պահվող ակտիվների վարձակալության վերաբերվող օգուտ կամ կորուստը: Նոր պահանջները ետ չեն պահում վաճառող-վարձակալին շահույթ վնասում ճանաչել վարձակալության մասնակի կամ ամբողջական կասեցումից առաջացող օգուտ կամ կորուստը:

Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 01 հունվար 2024 թվականից: Վաղաժամ կիրառումը թույլատրվում է:

- ՀՀՄՍ 1 Փոփոխություններ «Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ կովենանտներով»

2022թ. հոկտեմբերին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդը՝ (ՀՀՄՍԽ) թողարկեց ոչ ընթացիկ պարտավորություններ կովենանտներով, ՀՀՄՍ 1 (Փոփոխություններ), որպեսզի հստակեցնի պայմանները, որը Ընկերությունը պետք է ապահովի տասներկու ամսվա ընթացքում հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, որը ազդում է պարտավորության դասակարգման վրա: փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում սկսած 01 հունվար 2024թ.-ից:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

	2022թ.	2021թ.
ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
Եվրո	420.06	542.61
Ռուսական ռուբլի	5.59	6.42

Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը, բացառությամբ իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների, որոնք վերահաշվարկվում են իրական արժեքի չափման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն զուտ ակտիվներում:

Ընկերության ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են դրամից հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Եկամտային և ծախսային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ օգտագործելով ժամանակաշրջանի միջին փոխարժեքը:

3.2 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից մուտքերի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցիչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

- Շենքեր և շինություններ - 20 տարի
- Տրանսպորտային միջոցներ - 8 տարի

Մեքենաներ և սարքավորումներ	- 8 տարի
Արտադրական և Տնտեսական գույք	- 5 տարի
Ոչ նյութական ակտիվներ	- 10 տարի
Այլ	- 8 տարի

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

3.3 Պաշարներ

Պաշարները այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հումքի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.4 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՄ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,

- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Ընկերության՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- Ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են այլ ֆինանսական արդյունքներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը արտացոլված է այլ ծախսերում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 20.2-ում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով).

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունը աննշան է, զեղչում չի կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Ընկերության մնացորդները բանկերում և դրամարկղում, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և տրված կարճաժամկետ փոխառությունները:

Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են «հավաքագրման համար պահվող» կամ «հավաքագրման և վաճառքի համար պահվող» բիզնես մոդելներից տարբեր մոդելի շրջանակներում, դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Հետագայում, անկախ բիզնես մոդելից, բոլոր այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց պայմանագրային դրամական հոսքերը չեն հանդիսանում միայն մայր գումարի և հաշվարկված տոկոսի մարում, հաշվառվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բոլոր ածանցյալ ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են այս կատեգորիայում, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, որոնց համար գործում են հեջավորման հաշվառմանը ներկայացվող պահանջները:

Այս կատեգորիայում դասակարգված ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ օգուտը կամ կորուստները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում: Այս կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշվում է գործող շուկայի գործարքներին հղում կատարելով կամ, այն պարագայում, երբ առկա չէ գործող շուկա՝ կիրառելով գնահատման մեթոդ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»: ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են տրված վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքում, առևտրային դեբիտորական պարտքերը, պայմանագրային ակտիվները որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի

համաձայն և վարկային պարտավորությունները և որոշ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը (թողարկողի համար), որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթում կամ վնասում:

Պարտքային կորուստների ճանաչումը այլևս կախված չէ Ընկերության՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից: Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Ընկերությունը դիտարկում է տեղեկատվության ավելի ընդլայնված զանգված՝ ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Առաջընթաց գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ («Փուլ 1») և

ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ («Փուլ 2»):

«Փուլ 3»-ը ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ:

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները», մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը հաշվառում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը և պայմանագրային ակտիվները օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Ընկերությունն օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից:

Ընկերությունը դեբիտորական պարտքերի ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման համար օգտագործում է ՖՀՄՍ 9-ի կողմից թույլատրվող պարզեցված մոտեցում, համաձայն որի Պահուստավորման սանդղակը հիմնվում է Ընկերության պատմական կորստի դրույքաչափերի վրա՝ ճշգրտված ապագա սպասվող դեպքերով: Ընկերությունը դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումները ճանաչում է ներքոնշյալ դրույքներով, որոնք կարող են հետագայում փոխվել՝ դեբիտորական պարտքերի հետագա արժեզրկումների արդյունքում:

Դեբիտորական պարտքերի պայմանագրային ժամկետայնության օրեր	Արժեզրկման տոկոս
Մինչև 90 օր	10%
91-180 օր	20%
181-270 օր	50%
271 և ավել	100%

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 20.2-ում:

Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Իրական արժեքի և նոմինալ արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ փոխառությունը ստացվել է սեփականատերերից: Այս դեպքում իրական և նոմինալ արժեքների միջև տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես լրացուցիչ կապիտալ: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.5 Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Ընկերությունը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

3.6 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Կուտակված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Սեփականատերերի հետ բոլոր գործարքները առանձին-առանձին գրանցված են սեփական կապիտալում:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.7 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է զուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

3.8 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,
- (գ) քաղաքացիաիրավական հիմունքներով վճարված եկամուտները

3.9 Հասույթ

ՖՀՄՍ 15. «Հասույթ գնորդների հետ կնքված պայմանագրերից» ստանդարտի էական սկզբունքն այն է, որ Ընկերությունը պետք է հասույթը ճանաչի այն գումարով, որով որ Ընկերությունը պատկերացնում կամ ակնկալում է, որ հաճախորդներին, ըստ պայամանագրի, տրված ապրանքների կամ մատուցված ծառայությունների գումարները կստացվեն կամ կհավաքվեն Ընկերության կողմից:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Ընկերությունն առաջնորդվում է 5-քայլի գործընթացով.

- 1 Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
- 2 Բացահայտել կատարման պարտականությունները
- 3 Որոշել գործարքի գինը
- 4 Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
- 5 Ճանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունը(ները) բավարարված են

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

4 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Հող, շենք շինություն	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական և Տնտեսական գույք	Ոչ նյութական ակտիվներ	Կառուցման ընթացքում գտնվող ակտիվներ	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>								
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	376,013	1,495,151	257,929	71,461	1,201	-	1,959	2,203,714
Ավելացում	-	49,837	59,642	5,071	-	-	-	114,550
Օտարում	-	(3,358)	(43,253)	(7,324)	-	-	-	(53,935)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	376,013	1,541,630	274,318	69,208	1,201	-	1,959	2,264,329
Ավելացում	401	149,783	56,387	51,584	-	68,653	494	327,302
Օտարում	-	-	(26,362)	-	-	-	-	(26,362)
Նախորդ տարիների սխալի ուղղում	(76,582)	-	-	-	-	-	-	(76,582)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	299,832	1,691,413	304,343	120,792	1,201	68,653	2,453	2,488,687
<i>Կուրսակաճ մաշվածություն</i>								
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	24,810	970,597	201,049	50,218	391	-	1,806	1,248,871
Տարվա հաշվարկ	91,550	94,219	18,415	5,547	53	-	58	209,842
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(3,356)	(38,809)	(7,324)	-	-	-	(49,489)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	116,360	1,061,460	180,655	48,441	444	-	1,864	1,409,224
Տարվա հաշվարկ	65,338	137,309	19,414	12,042	53	-	181	234,337
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	(23,111)	-	-	-	-	(23,111)
Նախորդ տարիների սխալի ուղղում	(20,673)	-	-	-	-	-	-	(20,673)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	161,025	1,198,769	176,958	60,483	497	-	2,045	1,599,777
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>								
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	259,653	480,170	93,663	20,767	757	-	95	855,105
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	138,807	492,644	127,385	60,309	704	68,653	408	888,910

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության հիմնական միջոցների նկատմամբ սահմանափակումներ առկա չեն:

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է ստորև ներկայացված հոդվածներով՝

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Ինքնաժեք	229,133	207,619
Վարչական ծախսեր	5,204	2,223
	<u>234,337</u>	<u>209,842</u>

5 Պաշարներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հումք և նյութեր	410,133	566,022
Պատրաստի արտադրանք	100,973	57,452
Այլ	111,028	118,758
	<u>622,134</u>	<u>742,232</u>

Շարունակվող գործունեության գծով 2022 թվականի ընթացքում որպես ծախս ճանաչված պաշարների ինքնարժեքը կազմում է 4,231,918 հազար դրամ (2021 թվականի ընթացքում՝ 3,558,838 հազար դրամ):

Որպես ծախս ճանաչված պաշարների ինքնարժեքն իր մեջ ներառում է նաև պաշարների արժեքի մինչև իրացման զուտ արժեք նվազեցումները: Ակնկալվում է, որ ներկայացված պաշարները ամբողջությամբ կփոխհատուցվեն տասներկու ամսվա ընթացքում: Պաշարները գրավադրված են բանկում որպես շրջանառու միջոցների գրավ:

6 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	1,974,449	1,879,010
Ակնկալվող պարտքային կորուստների համար պահուստ	(116,971)	(154,753)
	<u>1,857,478</u>	<u>1,724,257</u>
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Տրված կանխավճարներ	150,094	35,739
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեյից	6,146	14
	<u>156,240</u>	<u>35,753</u>
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	<u>2,013,718</u>	<u>1,760,010</u>

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ընկերության՝ համեմատական ժամանակաշրջանի բոլոր առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը վերանայվել են արժեզրկման հայտանիշների առկայության ստուգման համար:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կորուստի գծով պահուստի մնացորդը համադրվում է տարեսկզբի մնացորդի հետ հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Կորուստների գծով պահուստը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	154,753	-

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Տարվա ընթացքում պահուստի ճանաչում	1,685	172,998
Տարվա ընթացքում դեբիտորական պարտքերի դուրսգրում	(1,685)	(18,245)
Տարվա ընթացքում պահուստի հակադարձում	(37,782)	-
Կորուստների գծով պահուստը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	116,971	154,753

Տե՛ս ծանոթագրություն 21(ա)՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտման համար:

21 (2) (ա) ծանոթագրությունում ներկայացված են պարտքային ռիսկի և ակնկալվող պարտքային ռիսկի վերլուծության վերաբերյալ բացահայտումները: Արժեզրկման պահուստի ընթացիկ և համադրելի գումարները հաշվարկելիս կիրառվել է ՖՀՄՍ 9-ի՝ ակնկալվող կորուստների մոդելը:

7 Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	30,882	38,035
Բանկային հաշիվներ	39,300	7,146
	70,182	45,181

Տե՛ս ծանոթագրություն 21(ա) դրամարկղում և բանկերում մնացորդների արժույթների բացահայտման համար:

8 Կապիտալ

8.1 Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 550,000 հազար ՀՀ դրամ, որը կազմված է 1(մեկ) բաժնեմասից, որի անվանական արժեքը կազմում է 550,000 հազար ՀՀ դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 550,000 հազար ՀՀ դրամ, 100 բաժնեմաս, որի անվանական արժեքը կազմում է 5,500 հազար ՀՀ դրամ): Ընկերության միակ բաժնետերը Պավլիկ Մարգարյանն է: Ընկերության մեկ բաժնեմասը ամբողջությամբ տեղաբաշխված է և լրիվ վճարված:

9 Վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ	Ընթացիկ	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Բանկային վարկեր	636,254	415,100
	636,254	415,100
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Ստացված փոխառություններ կապակցված կողմերից	-	242,571
	-	242,571
	636,254	657,671

Հազար դրամ	Ոչ ընթացիկ	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
<i>Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Բանկային վարկեր	243,894	518,736
	243,894	518,736
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Ստացված փոխառություններ կապակցված կողմերից	447,318	232,262
	447,318	232,262
	691,212	750,998

Բանկային վարկերն ունեն 1-5 տարի մարման ժամկետ և տարեկան 6-13.2% միջին տոկոսադրույք (2021թ.՝ 1-4 տարի մարման ժամկետ և տարեկան 7-13.18% միջին տոկոսադրույք):

Ընթացիկ վարկերի իրական արժեքը հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին: Վարկերի տոկոսային ծախսը ներկայացված է Ծանոթագրություն 16-ում:

Տարվա ընթացքում վարկերի մայր գումարների և տոկոսագումարների վճարման ժամկետների խախտում չի եղել: Ընկերության վարկային պարտքը գոյանում է ՀՀ թվով մեկ բանկից:

Բաժնետիրոջից ստացված փոխառությունները անտոկոս են: Բաժնետիրոջից ստացված փոխառությունների ամորտիզացված արժեքը բերվել է իրական արժեքի: Ձեռջման դրույքը կիրառվել է՝ օգտագործելով շուկայում գործող նմանատիպ պրոդուկտի տոկոսադրույքը, ՀՀ դրամի համար 11% (2021թ. ՀՀ դրամի համար 10,7%): Բաժնետիրոջից ստացված փոխառությունների գծով զուտ օգուտը ճանաչվել է Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Տե՛ս ծանոթագրություն 21(ա)՝ վարկերի և փոխառությունների արժույթների բացահայտման համար:

10 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,498,908	1,734,471
Պարտավորություններ աշխատակիցներին չօգտագործված արձակուրդայինների գծով	25,819	20,969
Կրեդիտորական պարտք աշխատակիցներին	-	2,027
	1,524,727	1,757,467
<i>Ոչ ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Վճարվելիք հարկեր և տուրքեր	176,568	57,752
	176,568	57,752
	1,701,295	1,815,219

Ընկերության արտարժույթային ռիսկի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 21(ա)-ում:

11 Հասույթ

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Արտադրանքի վաճառքներից հասույթ	5,393,221	4,344,303
Ապրանքների վաճառքներից հասույթ	217,380	250,689
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	8,269	8,096
	5,618,870	4,603,088

12 Ինքնարժեք

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Վաճառված արտադրանքի ինքնարժեք	4,141,232	3,519,461
Անձնակազմի վարձատրություն	310,944	287,508
Մաշվածություն	229,133	207,619
Արտադրական կորուստներ, խոտան	83,392	32,609
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք	7,294	6,768
Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկում	1,685	172,998
Այլ	177,047	138,468
	4,950,727	4,365,431

13 Այլ Եկամուտ

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Անհատույց ստացված դրամական միջոցներից եկամուտ	5,748	6,713
Հիմնական միջոցների վաճառքից զուտ օգուտ	2,374	4,532
Գործառնական վարձակալությունից եկամուտներ	753	5,183
Այլ	94	3,560
	8,969	19,988

14 Իրացման ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	176,878	109,398
Արտադրանքի, ապրանքների իրացման հետ կապված տրանսպորտային ծախսեր	22,133	18,781
Այլ	4,411	6,296
	203,422	134,475

15 Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Անձնակազմի վարձատրություն	108,439	103,073
Չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	19,869	1,675
Օգնություն	13,768	14,375
Խորհրդատվական ծախսեր	11,350	12,247
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	6,870	2,868
Ծրագրերի սպասարկում	5,445	-
Մաշվածություն	5,204	2,223
Գործուղման եւ ներկայացուցչական ծախսեր	4,354	4,987

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Փոստի եւ հեռահաղորդակցության ծախսեր	3,717	4,351
Բանկային և ապահովագրական ծախսեր	3,036	3,115
Գրասենյակային եւ կոմունալ ծախսեր	2,409	2,415
Այլ	21,787	9,920
	<u>206,248</u>	<u>161,249</u>

16 Զուտ ֆինանսական ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Բանկային վարկերի գծով տոկոսային ծախսեր	60,132	94,082
Ընդհանուր ֆինանսական ծախսեր	<u>60,132</u>	<u>94,082</u>

17 Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ/(վնաս)

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	(27,728)	(5,848)
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	(88,774)	(1,709)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(1,140)	(560)
Վարկեր և փոխառություններ	78,640	63,146
	<u>(39,002)</u>	<u>55,029</u>

18 Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	56,029	21,194
Ճշգրտումներ նախորդ տարվա շահութահարկի գծով	11,711	-
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման գծով	2,154	(27,856)
Ընդամենը փոխհատուցում/(ծախս) շահութահարկի գծով	<u>69,894</u>	<u>(6,662)</u>

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2022թ.		2021թ.	
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	%	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	%
Շահույթ նախքան շահութահարկի գծով հարկումը	170,884		(74,556)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2021թ.՝ 18%)	30,759	18%	(13,420)	18%
Ճշգրտումներ նախորդ տարվա շահութահարկի գծով	11,711	7%		
Չհարկվող եկամուտ	27,424	16%	6,758	-9%
	<u>69,894</u>	<u>41%</u>	<u>(6,662)</u>	<u>9%</u>

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	27,856	-
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	(2,154)	27,856
Տարեվերջի մնացորդ	25,702	27,856

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	1 հունվարի 2022թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2022թ.
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	27,856	(6,801)	21,055
Չօգտագործված արձակուրդային օրերի գծով պահուստ	-	4,647	4,647
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	27,856	(2,154)	25,702
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	27,856	(2,154)	25,702

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	1 հունվարի 2021թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	27,856	27,856
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	27,856	27,856
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	27,856	27,856

19 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

19.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնք գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Պաշարներ

Ղեկավարությունը գնահատում է պաշարների զուտ իրացման արժեքը՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հասանելի հավաստի տվյալները: Ընկերության պաշարների հետագա իրացման վրա կարող են ազդեցություն ունենալ միջազգային շուկայում և աշխարհում տեղի ունեցող փոփոխությունները, որը կարող է նվազեցնել ապագա վաճառքի գները:

Իրական արժեքի չափումը

Այն պարագայում, երբ գործող շուկաների տվյալները բացակայում են, ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշելու համար ղեկավարությունը օգտագործում է գնահատման մեթոդներ: Այս գործընթացը ընդգրկում է գնահատումների և ենթադրությունների մշակում, որոնք համահունչ են նրա հետ, թե ինչպես շուկայի մասնակիցները կգնահատեին գործիքը: Ղեկավարությունը իր ենթադրությունների համար որպես հիմք է վերցնում դիտարկելի տեղեկատվությունը, սակայն այդպիսի տեղեկատվությունը միշտ չէ, որ հասանելի է: Այս պարագայում ղեկավարությունը օգտագործում է հասանելի լավագույն տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական գներից, որոնք կարող են ստացվել պարզաձև ձեռքի գործարքի պարագայում (տե՛ս ծանոթագրություն 22):

20 Ֆինանսական գործիքներ

20.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են Ծանոթագրություն 3.4-ում:

20.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ		
<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,857,478	1,724,257
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	70,182	45,181
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,927,660	1,769,438
Ֆինանսական պարտավորություններ		
<i>Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Բանկային վարկեր	880,148	933,836
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,524,727	1,757,467
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ	2,404,875	2,691,303
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Ստացված փոխառություններ կապակցված կողմերից	447,318	474,833
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	447,318	474,833
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	2,852,193	3,166,136

21 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի, որոնք կապված են Ֆինանսական գործիքների հետ: Այս ռիսկերն են

- շուկայական ռիսկը,
- պարտքային ռիսկը
- իրացվելիության ռիսկը:

Ընկերությունը ներգրավված չէ սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

1) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Ընկերության եկամտի կամ նրա ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը

ա) Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկի նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը կապված է ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր արժույթով՝ հիմնականում ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և այլ արժույթով արտահայտված գնումների հետ:

Ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին

Ստորև ներկայացված է արտարժույթի ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը:.

Հազար դրամ					2022թ.
Հոդված	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,313,115	266,507	-	277,856	1,857,478
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	36,533	34	1	33,614	70,182
Ընդամենը Ֆինանսական ակտիվներ	1,349,648	266,541	1	311,470	1,927,660
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Բանկային վարկեր	524,648	300,175	55,317	8	880,148
Ստացված փոխառություններ կապակցված կողմերից	447,318	-	-	-	447,318
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,523,912	-	-	815	1,524,727
Ընդամենը Ֆինանսական պարտավորություններ	2,495,878	300,175	55,317	823	2,852,193
Զուտ ենթարկվածություն	(1,146,230)	(33,634)	(55,316)	310,647	(924,533)

Հազար դրամ					2021թ.
Հոդված	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,158,868	371,417	-	193,972	1,724,257
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	38,802	4,693	136	1,550	45,181
Ընդամենը Ֆինանսական ակտիվներ	1,197,670	376,110	136	195,522	1,769,438
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Վարկեր և փոխառություններ	316,365	539,529	-	77,942	933,836
Ստացված փոխառություններ կապակցված կողմերից	474,833	-	-	-	474,833
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,757,467	-	-	-	1,757,467
Ընդամենը Ֆինանսական պարտավորություններ	2,548,665	539,529	-	77,942	3,166,136
Զուտ ենթարկվածություն	(1,350,995)	(163,419)	136	117,580	(1,396,698)

Չգայունության վերլուծություն

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ողջամիտ հնարավոր արժևորումը ԱՄՆ դոլարի եվրոյի և ռուբլու նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման վրա և նախքան հարկումը շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացվել է ենթադրելով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ և հաշվի չառնելով կանխատեսվող առք ու վաճառքի ազդեցությունը:

Հազար դրամ	ԱՄՆ դոլարի ազդեցությունը		
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	2022թ.	2021թ.
Շահույթի վրա	10%	(3,363)	(16,342)
	-10%	3,363	16,342
Հազար դրամ	Եվրոյի ազդեցությունը		
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	2022թ.	2021թ.
Շահույթի վրա	10%	(5,532)	14
	-10%	5,532	(14)
Հազար դրամ	Ոչ փոխարկելի արժույթի ազդեցությունը		
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	2022թ.	2021թ.
Շահույթի վրա	10%	31,065	11,758
	-10%	(31,065)	(11,758)

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

բ) Տոկոսադրույքային ռիսկ

Ընկերությունը ենթարկվում է տոկոսադրույքային ռիսկի, քանի որ ունի հաստատուն տոկոսադրույքներով վարկային միջոցներ: Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում վարկերի և փոխառությունների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված դրույքով պարտք) կամ դրամական միջոցների ապագա հոսքերը (փոփոխական դրույքով պարտք): Ղեկավարությունը չի կիրառում ֆիքսված կամ փոփոխական դրույքերի նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածության չափը որոշող քաղաքականություն: Այնուամենայնիվ, նոր վարկերի կամ փոխառությունների դեպքում ղեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա՝ մինչև մարման ժամկետն ակնկալվող ժամանակաշրջանի ընթացքում ֆիքսված կամ փոփոխական դրույքեր կիրառելու նպատակահարմարության վերաբերյալ որոշում կայացնելիս:

2) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Ընկերության պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը:

Պարտքային ռիսկը կառավարվում է խմբային հիմունքով՝ ելնելով Ընկերության պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

ա) Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը. «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս առևտրային դեբիտորական պարտքերը գնահատվել են հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ: Դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների մեծությունը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 116,971 դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 154,753 դրամ):

Ելնելով վերը նկարագրվածից՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մնացորդները ներկայացված են հետևյալ աղյուսակներում.

Հազար դրամ				
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ակնկալվող պարտքային կորուստ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում	
1 տարուց ավելի	100%	116,971	116,971	116,971
		116,971		116,971

3) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Ընկերությունը կունենա դժվարություններ՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Ընկերության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման մոտեցումն է մշտապես ապահովել հնարավորինս բավարար իրացվելիություն պահանջվող ժամկետներում պարտավորությունները մարելու համար՝ թե սովորական, թե արտասովոր պայմաններում՝ առանց անընդունելի վնասների հանգեցնելու կամ Ընկերության հեղինակությունը վտանգի ենթարկելու:

Այս նպատակով Ընկերությունը կատարում է դրամական միջոցների հոսքերի կարճաժամկետ կանխատեսումներ՝ հիմք ընդունելով գործառնական և ներդրումային գործունեության բնույթով պայմանավորված ֆինանսական պահանջները: Որպես կանոն, այս պահանջները կանխատեսվում են տարեկան և ամսական կտրվածքով: Խումբը ձգտում է ապահովել դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների այնպիսի չափ, որը կգերազանցի ֆինանսական պարտավորություններից (բացառությամբ առևտրական կրեդիտորական պարտքերի) ակնկալվող դրամական միջոցների արտահոսքը հաջորդող 60 օրերի ընթացքում:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը՝ ներառյալ տոկոսների հաշվարկված վճարումները:

2022թ.

Հազար դրամ	Մինչև 1 ամիս	1-12 ամիս	1-3 տարի	3-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը համախառն դրամական հոսքեր	Հաշվեկշռային արժեք
Վարկեր և փոխառություններ	416,834	249,687	260,719	952	1,088,116	2,016,308	1,327,466
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,524,727	-	-	-	-	1,524,727	1,524,727
	1,941,561	249,687	260,719	952	1,088,116	3,541,035	2,852,193

2021թ.

Հազար դրամ	Մինչև 1 ամիս	1-12 ամիս	1-3 տարի	3-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը համախառն դրամական հոսքեր	Հաշվեկշռային արժեք
Վարկեր և փոխառություններ	120,694	782,177	538,988	62,310	402,357	1,906,526	1,408,669
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,757,467	-	-	-	-	1,757,467	1,757,467
	1,878,161	782,177	538,988	62,310	402,357	3,663,993	3,166,136

22 Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),

2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),

3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

22.1 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Հետևյալ աղյուսակում ցույց են տրված նշված մակարդակները՝ պարբերական սկզբունքով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հիերարխիայում՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	Հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,857,478	-	1,857,478	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	70,182	-	70,182	-
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Բանկային վարկեր	880,148	-	880,148	-
Ստացված փոխառություններ կապակցված կողմերից	447,318	-	447,318	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,524,727	-	1,524,727	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	Հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,724,257	-	1,724,257	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	45,181	-	45,181	-
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Բանկային վարկեր	933,836	-	933,836	-
Ստացված փոխառություններ կապակցված կողմերից	474,833	-	474,833	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	Հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,757,467	-	1,757,467	-

Քանկային հաշիվների հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

23 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը և բաժնետերերին բավարար եկամուտ մատակարարի:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալը ու կուտակված շահույթը:

Ընկերությունը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ ճշգրտելու նպատակով Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետիրոջը վճարվող շահաբաժնի գումարը, վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու համար:

24 Պարտավորվածություններ

24.1 Իրավական պարտավորվածություններ

Աուդիտի եզրակացության օրվա դրությամբ ընկերությունը հանդես չի գալիս որպես պատասխանող և հայցվոր որևէ դատական գործընթացում:

25 Պայմանականություններ

25.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

25.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության

հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

25.3 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանություններն ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

26 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցները դրամարկղում ու բանկերում: Ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամարկղում և բանկերում մնացորդները կարող են համադրվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության հոդվածների հետ հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	70,182	45,181

27 Կապակցված կողմեր

Ընկերության բաժնեմասերի 100%-ը պատկանում է Պավլիկ Մարգարյանին, որը նաև հանդիսանում է Վերջնական հսկող: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են նաև համատեղ հսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունները, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք:

27.1 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Գործարքներ		
<i>Կապակցված ընկերություններ</i>		
Հումք և նյութերի ձեռքբերում	(336,866)	(518,422)
Ապրանքների ձեռքբերում	(641)	(3,715)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(1,667)	-
Հանրային սննդի ծառայության մատուցում	(795)	-
Արտադրանքի վաճառքներից հասույթ	11,418	19,764
Գործառնական վարձակալությունից եկամուտներ	753	5,183
Հիմնական միջոցների վաճառքից զուտ օգուտ	-	2,975
<i>Բաժնեպեր</i>		
Փոխառություններից մուտքեր	298,000	263,583
Փոխառությունների մարում	(32,455)	-

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Գործարքներ		

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մնացորդներ		
<i>Բաժնեդեր</i>		
Ստացված փոխառություններ	447,318	474,833

27.2 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	24,179	23,947